

студент відчуває себе реальним учасником навчального процесу, чий інтереси небайдужі як викладачу так і одногрупнику [3].

Література

1. Гуревич Р. С. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: Навч. посіб. для студентів пед. ВНЗ і слухачів інститутів післядипломної освіти / Р. С. Гуревич, М. Ю. Камедія. – Вінниця : «Вінниця», 2004. – 365 с.

2. Кадемія М. Ю. Телекомунікаційні проекти в навчальному процесі ВНЗ / М. Ю. Кадемія, О. В. Шестоपालюк, Л. С. Шевченко. – Вінниця : ТОВ «ПЦ Еозіс», 2008. – 235 с.

3. Скуратівська М. О. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов [Електронний ресурс] / М. О. Скуратівська. – Режим доступу : <http://intkonf.org/skurativska-mo-suchasni-metodi-ta-tehnologiyi-vikladannya-inozemnih-mov-u-vischiy-shkoli-ukrayini/>. – Назва з екрану.

4. Сурмін Ю. П. Ситуаційний аналіз, или анатомія Кейс-метода / Ю. П. Сурмін, А. І. Сидоренко. – К. : Центр інновацій и розвитку, 2002. – 287 с.

Наталья Бутковская. Мультимедийные технологии при преподавании иностранных языков.

В статье приводится анализ формирования разговорной компетенции у студентов, которые изучают иностранный язык с помощью мультимедийных технологий, создающих новую обучающую среду.

Ключевые слова: мультимедийные технологии, межкультурная коммуникация, проектная методика, разговорная компетенция.

Natalya Butkovska. Multimedia methods of speaking skill formation.

The article analyzes multimedia methods of speaking skill competence formation. Special place is given to the actual multimedia methods in pedagogic.

Keywords: multimedia methods cross cultural communication, project work, speaking skill competence.

Стаття надійшла до редакційної колегії 31.10.2016

УДК 004.774:378.147

© Бутковська Н.О., 2016

Бутковська Наталія Олександрівна
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ВЕБ-КВЕСТУ

У статті розглядається технологія Веб-квесту, яка допомагає формувати компетенції використання ІТ та формуванню мовних

компетенції необхідних для вирішення професійних завдань на іноземній мові.

Ключові слова: технологія Веб-квесту, мовні компетенції, комунікативні і мовленнєві навички.

Сучасний викладач повинен давати студентам не тільки знання, але й пояснювати як самостійно їх добувати, як засвоювати вже вивчений матеріал. Досягти цю мету можливо за допомогою новітніх технологій. Веб-квест (Webquest) є водна з них. Quest у перекладі з англійської мови – тривалий, цілеспрямований пошук, що може бути пов'язаний з пригодою або грою; також слугує для позначення одного з різновидів комп'ютерних ігор. Веб-квест у педагогіці – проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються інформаційні ресурси мережі Інтернет.

За Я. Биховським, освітній Веб-квест – це сайт в Інтернеті, з яким студенти виконують ту чи іншу навчальну задачу, це форма подання матеріалу шляхом постановки задач, проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання котрого використовуються інформаційні ресурси Інтернет [1].

Мета статті – охарактеризувати Веб-квест (Webquest) за допомогою двох головних педагогічних аспектів: гарантованістю кінцевого результату й проектуванням майбутнього навчального процесу.

Вперше методику Веб-квестів запропонували американець Берні Додж та австралієць Том Марч наприкінці 20 віку. Згідно з Берні Доджем, веб-квест має чітку структуру: вступ (Introduction), формулювання завдання (Task), виконання завдання (Process), оцінка діяльності студентів (Evaluation), висновок (Conclusion). О. Ю. Пестрецова, відзначає наступні типи Веб-квестів залежно від їх характеристик: Веб-квести, які мають охоплювати окрему проблему, учбовий предмет, тему або міжпредметні Веб-квести. Основою Веб-квестів проектна методика, що орієнтована на самостійну діяльність студентів – індивідуальну, групову, парну, котра здійснюється за певний проміжок часу. Цей метод органічно поєднується з груповим підходом до навчання. Отже, Веб-квест поєднує в собі ідеї проектного методу та ігрових технологій у середовищі WWW засобами Веб-технологій. Він пропонує почати процес роботи над Веб-квестом з постановки проблемного питання або створювання проблемної ситуації, які повинні мотивувати студента, побудити інтерес до даної проблеми. Центральне завдання, яке студент має можливість виконати, або цікаві питання, на які учні мають знайти відповідь в межах самостійного дослідження [3].

Збірник наукових статей

Більшість авторів класифікують наступні типи завдань, які представлені у Веб-квесті: завдання на переказ (Retelling Task) та компілювання (Compilation Task) тексту; завдання на пошук розгадки (Mystery Task); журналістське розслідування (Journalistic Task); ситуативне завдання с заданою умовою (Design Task); творче завдання (Creative Product Task); завдання на пошук компромісу (Consensus Building Task) та інші. Для того, щоб організувати роботу з виконання завдань, викладач повинен зробити виноски на друковані джерела та Інтернет-ресурси, які забезпечують студентів цілеспрямованим пошуком необхідної інформації. Список інформаційних ресурсів має бути в електронному вигляді відео- та аудіоносіях, у паперовому вигляді, посилання на ресурси в Інтернет, адреси Веб-сайтів по темі, необхідної для виконання завдання. Вони повинні бути анотовані. В процесі роботи над Веб-квестом студент стає центром досягнення знань. Викладач же стає не стільки головним джерелом нових знань для студентів, але він допомагає ефективно оволодіти здобутими знаннями. Він формулює завдання, підшукує джерела інформації та виноски в Інтернеті та посилання на друковані джерела, виконує консультативну роль, створює атмосферу творчої учбової майстерні [2, с. 30]. При підготовці та проведенні Веб-квесту важливо чітко усвідомити роль кожного учасника навчально-виховного процесу та розподілити їх обов'язки для досягнення максимальної ефективності.

Студент повинен: сформулювати відомі умови завдання; визначити необхідні, але невідомі відомості; знайти їх; проаналізувати, обробити, узагальнити й обговорити виявлену інформацію; вирішити, наскільки з урахуванням знайдених відомостей поле завдання втратило (чи придбало) проблемний характер; узагальнити відшукану інформацію; оформити результати роботи. *Викладач повинен:* надати декілька посилань на бажані Інтернет-ресурси, які зададуть інтонацію, акценти пошуку; навести декілька культурних зразків, які служать орієнтиром для порівняння та можуть показувати спектр думок з проблеми; розробити бланки з чітким формулюванням критеріїв оцінювання; контролювати процес пошуку [2, с. 30].

Предмет статті має метою опрацювання мовних видів діяльності за допомогою Веб-квесту, таких як пошук інформації, короткий опис прочитаного, навички робити висновки, та можливість висловлювати точку зору, яка підкріплена аргументами. Висновок, який підсумовував результати квесту, нагадує студентам що вони дізналися, та, можливо, дає установку на подальшу роботу за даної темою. Підсумком дослідження, залежно від навчального матеріалу, мають бути усна доповідь або есе, власні мультимедійні Веб-сторінки і Веб-сайти за заданою темою на матеріалах, отриманих у процесі роботи (тексти,

фото, графіка, відео-кліпи), презентації у форматі PowerPoint, які можливо розміщати на сайті університету або у межах його мережі, флеш-роликів, баз даних тощо. Можливо також видання результатів Веб-квестів у вигляді брошури або розробки студентів. Веб-квест містить також презентацію результатів пошукової роботи у вигляді слайдів, Інтернет-сторінки або іншої електронної, друкованої и то усної формі. Наприкінці виконання Веб-квесту студенти отримують можливість критично проаналізувати свою роботу, оцінити її, а також оцінити роботу одногрупників. Викладач в свою чергу оцінює пошукову роботу студентів. Обов'язковим є попереднє (до початку роботи) оголошення принципів Веб-квесту. Критерії оцінки можуть бути різними (за часом презентації, оригінальністю, новаторством та інше). Критерії оцінки залежать від типу навчальних завдань, які вирішуються у Веб-квесті. В оцінці підсумовується досвід, який був отриманий студентом при виконанні самостійної роботи за допомогою технології Веб-квесту [1].

Я. С. Биховський розглядає використання технології Веб-квесту як засіб розвитку іншомовної соціокультурної компетенції студентів. Об'єктом роботи є розробка ряду рекомендації щодо створення Веб-квестів та їх використання у процесі навчання іноземним мовам і культурам [1]. Життєздатними формами роботи з Веб-квестами є наступні:

1. Дві форми веб-квестів : «closesystem» (інформація міститься в рамках одного Веб-сайту й не виходить за його межі), «opensystem» (студенти мають самостійно знайти матеріал для виконання завдання, користуючись порадами наставника та списком рекомендованих джерел) [3, с. 284].

2. Створення короткочасних та тривалих Веб-квестів. Метою короткочасних Веб-квестів є поглиблення знань та їх інтеграція. Вони розраховані на одне-три заняття на лінгвокраїнознавчу тематику. Результатом роботи можуть бути дискусії, кругли столи і невеликі презентації. Метою тривалої роботи є поглиблення і перетворення знань учнів, розраховані на тривалий термін може бути, на семестр або навчальний рік, які мають можливість виконуватися студентами як в аудиторії, так і поза неї, а також у комп'ютерних класах при виконанні самостійної роботи.

3. Створення Веб-квестів за предметним змістом: монопроекти, міжпредметні Веб-квести.

4. Створення Веб-квестів за типом завдань, які виконують студенти: переказ, компіляційні загадки, журналістські, конструкторські, творчі, переконуючі, розв'язання спірних проблем, самопізнавальні, аналітичні, оцінні, наукові. Завдання на переказ становлять найпростіший приклад використання Інтернету як джерела

інформації та вважається Веб-квестом за умови: а) формат і форма доповідей студентів відрізняється від оригіналів; матеріал тексту не є простим копіюванням тексту з Інтернету в текстовий редактор; б) студенти вільні у виборі того, про що розповідають і яким чином організують знайдену інформацію; в) студенти використовують навички збирання, систематизації та обробки інформації. Сутність компіляційного завдання полягає в тому, що студенти мають взяти інформацію з різних джерел і привести її до єдиного формату. Підсумкова компіляція може бути опублікована в мережі Інтернет або представлена у вигляді нецифрового продукту, наприклад, книгою [4]. Веб-квест, сформульований на основі завдання-загадки, потребує синтезу інформації з набору джерел і створення головоломки, яку неможливо розв'язати простим пошуком відповіді на сторінках Інтернету. Навпаки, необхідно придумати загадку, розв'язання якої потребує засвоєння інформації з множини джерел; складання інформації в єдине ціле за допомогою висновків, узагальнень з різних джерел інформації; виключення хибних відповідей, які спочатку уявлялися правильними, а в процесі розгляду стали хибними. У журналістських Веб-квестах студенти мають зібрати факти та організувати їх у жанрі репортажу новин, інтерв'ю і т. ін. Конструкторський Веб-квест потребує від студентів створення продукту або плану з виконання раніше визначеної мети в певних межах. Творчий Веб-квест вимагає від студентів створення продукту в заданому форматі. Творчі проекти схожі на конструкторські, проте є вільними і непередбачуваними в своїх результатах. У процесі оцінки таких проектів необхідно більше уваги приділяти творчості й самовираженню студентів. Веб-квести з розв'язання спірних проблем передбачають пошук і представлення різних, а інколи суперечливих думок з однієї проблеми і спробу привести їх до консенсусу. Переконаючий Веб-квест має на меті створення продукту, здатного переконати будь-кого. Таке завдання вимагає від студентів розробки аргументів на користь будь-якого твердження, думки, варіанту розв'язку проблеми на основі матеріалів, одержаних у процесі роботи з квестом. Кінцевим продуктом такого проекту може бути лист, стаття, прес-реліз, постер, відеозапис, мультимедійна презентація, веб-сторінка і т. ін.

5. Створення Веб-квестів самими студентами. Особливістю Веб-квестів є те, що частина або вся інформація для самостійної або групової роботи студентів знаходиться на різних Веб-сайтах. Ця форма роботи виконується в команді (планування, розподіл функцій, взаємодопомога, взаємоконтроль). Вона ґрунтується на вмінні знаходити кілька способів рішення проблемної ситуації, визначати найбільш раціональний варіант, обґрунтовувати свій вибір. Крім того,

Веб-квест формує навик публічних виступів (обов'язково проведення захисту проєктів з виступами авторів, з питаннями, дискусіями). Веб-квести, які орієнтовані на самопізнання, яке здійснюється через дослідження он-лайн і офф-лайн). Цій варіант може використовуватися на старших курсах або у магістратурі [4].

Серед переваг використання Веб-квестів можливо виявити наступні: автентичність текстового матеріалу, та матеріалів, представлених у мережі; зростання мотивації студентів щодо самостійної пізнавальної діяльності; розвиток вміння мислити; атмосфера співробітництва; вивчення віртуального соціокультурного середовища країни, мова якої вивчається студентами; розвиток інформаційної культури як необхідної складової загальнокультурної компетенції сучасної особистості та своєї відповідальності за успіх спільної праці, дух змагання і високу мотивацію до успіху та гордість за власну працю, відчуття присутності у мовленнєвмі оточенні та свободу вибору. Мультимедійне середовище знімає обмеженість рамками навчального посібника. Можливо і створення постійно поповнюваного банку Веб-квестів у спільної інформаційної мережі університетів та на їх сайтах.

На закінчення хочеться зазначити, що використання методики Веб-квестів у роботі з студентами, які вивчають іноземні мови, сприяє створенню у студентів стійкого інтересу до вивчення іноземної мови, удосконалює мовленнєві вміння та навички, а також удосконалює інтелектуальні здібності особистості, підвищує пізнавальний інтерес, реалізує її креативний потенціал.

Література

1. Биховский Я. С. Освітні Веб-квести [Електронний ресурс] / Я. С. Биховский // Матеріали міжнародній конференції «Інформаційні технології в освіті» (ИТО-99). – Режим доступу: <http://ito.bitpro.ru/1999/>. – Назва з титул. екрану.
2. Ільченко О. Використання Web-квестів / О. Ільченко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2012. – № 9. – С. 30-31.
3. Пестрецова О. Ю. Использование технологии «Веб-квеста» на уроках иностранного языка / О. Ю. Пестрецова // Современные тенденции в обучении иностранным языкам и межкультурной коммуникации: Материалы Международной заочной научно-практической конференции (24 марта 2011 г.). – Электросталь : Новый гуманитарный институт, 2011. – С. 284-287.
4. Dodge B. Some Thoughts about Webquests [Електронний ресурс] / B. Dodge. – Режим доступу : <http://webquest.sdsu.edu/aboutwebquests.html>. – Назва з титул. екрану.

Наталья Бутковская. Формирование языковых компетенций при помощи Веб-квеста.

В статье рассматривается формирования разговорной компетенции у студентов, изучающих иностранный язык с помощью таких мультимедийных технологий как Веб-квест, создающих новую обучающую среду.

Ключевые слова: Веб-квест, мультимедийные технологии, межкультурная коммуникация, проектная методика, разговорная компетенция.

Natalya Butkovska. Multimedia methods of speaking skill formation.

This article analyzes Web quest technology as one of the speaking skill competence formation methods.

Keywords: Web quest, multimedia methods, cross cultural communication, project work, speaking skill competence.

Стаття надійшла до редакційної колегії 31.10.2016

УДК 37.014.5:37.014.3

© Велігоря В. В., 2016

Велігоря Вікторія Володимирівна

Харківська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 140
Харківської міської ради Харківської області

**КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ – НОВИЙ
КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ОРІЄНТИР ДЛЯ РЕФОРМУВАННЯ
СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ ОСВІТИ**

У статті розглянуто уніфіковані підходи до трактування понять «компетентність» та «компетенція» та проаналізовано узгодженість щодо розуміння необхідності побудови системи освіти на компетентісно-орієнтованій основі.

Ключові слова: компетентність, компетенція, компетентісний підхід.

Умови сьогодення характеризуються бурхливими перетвореннями в соціально-політичному та економічному житті держави. Ці перетворення вимагають від системи освіти переорієнтації на нові суспільні цінності. У зв'язку з цим виникає інтенсивне реформування системи освіти, яке сприяє появі нових ідей та концепцій в педагогіці. Так, у роботах О. Олейнікової [1] зазначено, що у провідних європейських країнах простежується дві тенденції. Перша характеризується переходом до професійних стандартів (в